

แบบประเมินบทความ/งานวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ชื่อบทความ (ภาษาไทย) : พฤติกรรมคนดี การรับรู้ข่าวสารเพื่อสุขภาวะทางอารมณ์ในช่วงวิกฤต COVID-19 ประชาชนเขตกรุงเทพมหานคร

(ภาษาอังกฤษ) : The Music Behavior and Information Awareness of People in Metropolitan Bangkok for Emotional Well-being during the COVID-19 Pandemic

หัวข้อการพิจารณา

หัวข้อ	คะแนนประเมิน					ข้อแก้ไข / ข้อเสนอแนะ
	1	2	3	4	5	
1. บทคัดย่อ		✓				<ul style="list-style-type: none"> - ปรับตรงร้องเรียนเรื่องการเขียนภาษาไทย - ปรับเปลี่ยนภาษาไทยให้ดูเป็นภาษาไทยมากขึ้น - เน้นที่ความหมายมากกว่าคำศัพท์
2. Abstract		✓				<ul style="list-style-type: none"> - ฝรั่ง化 เนื้อหาไม่เป็นภาษาไทย
3. บทนำ			✓			<ul style="list-style-type: none"> - ปรับตรงร้องเรียนเรื่องการเขียนภาษาไทย - ปรับเปลี่ยนภาษาไทยให้ดูเป็นภาษาไทยมากขึ้น
4. วัตถุประสงค์การวิจัย/การศึกษา				✓		
5. วิธีการวิจัย/วิธีการศึกษา			✓			
6. ผลการวิจัย/ผลการศึกษา			✓			<ul style="list-style-type: none"> - ปรับตรงร้องเรียนเรื่องการเขียนภาษาไทยให้ดูเป็นภาษาไทยมากขึ้น - ปรับเปลี่ยนภาษาไทยให้ดูเป็นภาษาไทยมากขึ้น
7. สรุปผลการวิจัย/สรุปผลการศึกษา		✓				<ul style="list-style-type: none"> - ปรับตรงร้องเรียนเรื่องการเขียนภาษาไทยให้ดูเป็นภาษาไทยมากขึ้น
8. อภิปรายผล/ข้อเสนอแนะ		✓				<ul style="list-style-type: none"> - ปรับตรงร้องเรียนเรื่องการเขียนภาษาไทยให้ดูเป็นภาษาไทยมากขึ้น - ปรับเปลี่ยนภาษาไทยให้ดูเป็นภาษาไทยมากขึ้น - ปรับเปลี่ยนภาษาไทยให้ดูเป็นภาษาไทยมากขึ้น
9. เอกสารอ้างอิง				✓		
10. ความใหม่และคุณค่าทางวิชาการ				✓		<ul style="list-style-type: none"> - ปรับตรงร้องเรียนเรื่องการเขียนภาษาไทยให้ดูเป็นภาษาไทยมากขึ้น - ปรับเปลี่ยนภาษาไทยให้ดูเป็นภาษาไทยมากขึ้น - ปรับเปลี่ยนภาษาไทยให้ดูเป็นภาษาไทยมากขึ้น - ปรับเปลี่ยนภาษาไทยให้ดูเป็นภาษาไทยมากขึ้น - ปรับเปลี่ยนภาษาไทยให้ดูเป็นภาษาไทยมากขึ้น

(อาจมีเอกสารแนบหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม - ถ้ามี)

พฤติกรรมคนตระหนักรู้ข่าวสารเพื่อสุขภาวะทางอารมณ์ในช่วงวิกฤต COVID-19 ประชาชนเขตกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานคร

ไพบูลย์ บุญยเกียรติ

มหาวิทยาลัยสวนสุนันทา

E-mail: ไพบูลย์.บุญยเกียรติ@ms.su.ac.th

ผลการวิจัย
เชิงปริมาณ

บทคัดย่อ: บทความวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับความคิดเห็นพฤติกรรมคนตระหนักรู้ข่าวสารเพื่อสุขภาวะทางอารมณ์ การรับรู้ข่าวสารและสุขภาวะทางอารมณ์ (2) ศึกษาระดับอิทธิพลพฤติกรรมคนตระหนักรู้และ การรับรู้ข่าวสารที่ส่งผลต่อสุขภาวะทางอารมณ์ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประชากรในกรุงเทพฯ จำนวน 320 คน ด้วยช่องทางออนไลน์ตั้งแต่วันที่ 20 ก.ค.-3 ส.ค. 2564 วิเคราะห์ข้อมูลโดยแบบจำลองสมการโครงสร้าง (SEM) ด้วยโปรแกรมสถิติ ADANCO เพ็บว่า (1) กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 61 เป็นผู้หญิงอายุระหว่าง 35-54 ร้อยละ 24.85 สำหรับ ร้อยละ 45 อาชพรุกี้ค้าขายร้อยละ 29.40 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 50,001 บาทขึ้นไป ร้อยละ 26.90 ช่วงวิกฤต COVID-19 อาศัยอยู่กับครอบครัวร้อยละ 78.80 ขาดรายได้ร้อยละ 56.30 (2) ความคิดเห็นพฤติกรรมคนตระหนักรู้ การฟังเพลง ร้องเพลงและเล่นดนตรีมีความสัมพันธ์กับด้านอารมณ์ในการทำงานระดับสูงค่าเฉลี่ย 3.98 การรับรู้ข่าวสาร เช่นการสูบอุปกรณ์ป้องกัน การหลีกเลี่ยงไปในพื้นที่เสี่ยงและการติดตามข่าวของ ศบค. ระดับสูงค่าเฉลี่ย 4.33 และสุขภาวะทางอารมณ์ความคิดเห็นระดับปานกลางค่าเฉลี่ย 3.61-3.66 (3) พฤติกรรมคนตระหนักรู้และ การรับรู้ข่าวสารร่วมกันมีอิทธิพลทางตรงระดับปานกลางต่อสุขภาวะทางอารมณ์ร้อยละ 59.30 และการรับรู้ข่าวสารมีอิทธิพลทางตรงระดับอ่อนต่อพฤติกรรมคนตระหนักรู้ร้อยละ 19.70
พิมพ์โดย: นางสาวสุดา วงศ์พันธุ์

คำสำคัญ: พฤติกรรมคนตระหนักรู้ สุขภาวะทางอารมณ์ วิกฤต COVID-19

นักวิจัย: ดร. นรินทร์ วงศ์พันธุ์ จ. ศ. บ. ป. ก. ศ. น.

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความต้องการของผู้คนในช่วงสถานการณ์ COVID-19 ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพจิต ด้วยการใช้แบบสอบถามที่ออกแบบมาเพื่อสำรวจความต้องการของผู้คนในช่วงสถานการณ์ COVID-19 ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพจิต

(IA1: ความต้องการความสงบ 1-5 คะแนน)

(IA2: ความต้องการความสงบ 1-5 คะแนน)

ผลลัพธ์: ผลการวิจัยแสดงว่า ความต้องการความสงบในช่วงสถานการณ์ COVID-19 มีผลต่อสุขภาพจิตของผู้คนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ค่าเฉลี่ย Mean = 3.98 ± 0.50

Item 1 (IA1) รายการที่ 1

ผลการวิจัยแสดงว่า ความต้องการความสงบในช่วงสถานการณ์ COVID-19 มีผลต่อสุขภาพจิตของผู้คนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ค่าเฉลี่ย Mean = 3.98 ± 0.50

Item 2 (IA2) รายการที่ 2

ผลการวิจัยแสดงว่า ความต้องการความสงบในช่วงสถานการณ์ COVID-19 มีผลต่อสุขภาพจิตของผู้คนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ค่าเฉลี่ย Mean = 3.98 ± 0.50

Item 3 (IA3) รายการที่ 3

ผลการวิจัยแสดงว่า ความต้องการความสงบในช่วงสถานการณ์ COVID-19 มีผลต่อสุขภาพจิตของผู้คนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ค่าเฉลี่ย Mean = 3.98 ± 0.50

Item 4 (IA4) รายการที่ 4

ผลการวิจัยแสดงว่า ความต้องการความสงบในช่วงสถานการณ์ COVID-19 มีผลต่อสุขภาพจิตของผู้คนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ค่าเฉลี่ย Mean = 3.98 ± 0.50

The Music Behavior and Information Awareness of People in Metropolitan Bangkok for Emotional Well-being during the COVID-19 Pandemic

Phaibul Bunyakarte

Suan Sunandha Rajabhat University

E-mail: Phaibul.bu@ssru.ac.th

Abstract: The aims of survey research were to: (1) study the attitude level in relation to music behavior, information awareness, and emotional well-being and (2) study the efficacy level of music behavior and information awareness that predict emotional well-being. Data was collected through an online questionnaire from a sample group of 320 persons who stay in Metropolitan Bangkok between 20 July-3 August, 2021. Descriptive and inferential statistics were used. The ADANCO statistic program was employed for Partial Least Square (PLS-SEM) analysis. The results are: (1) female sample group 61 percent, age between 35-54 years 24.85 percent, hold a bachelor degree 45 percent, have a business career 29.40 percent, receive a monthly income of up to 50,001 Baht 26.90 percent, staying with family during the COVID-19 pandemic 78.80 percent and met reduced income 56.30 percent; (2) attitude level in relation to music behavior: singing, listening, and playing have high correlation level with work emotion at mean 3.98, information awareness: using personal protective equipment, avoiding going to risk areas, and following up updates on COVID-19 Situation Administration Center (CSAC) has a high level at mean 4.33, emotional well-being has a moderate level at mean 3.61-3.66; (3) information awareness and music behavior factors combined: they have a direct influence on emotional well-being at 59.30 percent with a medium effect size; however, the information awareness factor has a direct influence on music behavior factor at 19.70 percent with a minimal effect size.

Keywords: Music behavior, Emotional well-being, COVID-19 Pandemic

การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้แพร่กระจายลุก浪ไปทั่วโลก สร้างความวิตกกังวล เกิดความหวาดกลัวเกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจสังคมอาชญากรรมและชีวิตผู้คนจำนวนมากถึง 223 ประเทศรวมถึงประเทศไทย มีผู้ติดเชื้อทั่วโลก 236,144,504 และผู้เสียชีวิต 4,822,248 (www.worldmeter.infor/coronavirus, 5 ตุลาคม 2564) เป็นเหตุให้รัฐบาลไทยขณะนี้ได้ประกาศพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินรวม 28 ฉบับ เพื่อรักษาสุขภาพและความปลอดภัยของประชาชน ให้บ้านทำงานที่บ้าน เรียนหนังสือที่บ้าน หลีกเลี่ยงเข้าชุมชนแออัด สวมหน้ากากอนามัย ล้างมือบ่อยและห้ามออกนอกเคหสถานระหว่าง 21.00 น. ถึง 04.00 น. ของวันรุ่งขึ้นเว้นแต่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ กำหนดการเดินทาง ข้ามจังหวัด กำหนดการใช้บริการศูนย์การค้า ร้านค้า ร้านอาหาร สถานบันเทิง สถานที่ออกกำลังกายและห้ามรวมกลุ่มทำกิจกรรม หรือสังสรรค์ที่มากกว่าห้าคนขึ้นไป (ประกาศ ก.บ.ศบ., 18 กรกฎาคม 2564) พระราชากำหนดดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวม เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงระบบสังคมใหม่ เกิดผลกระทบต่อบุคคลครอบครัวและวิถีชีวิตการอยู่อาศัย การประกอบอาชีพ การรักษาระยะห่างทางสังคมทำให้ความสัมพันธ์ภายในองค์กร ครอบครัวลดลง มีการเลิกจ้างงาน หยุดงานของร้านค้า บริษัท เกิดปัญหาสังคม ปัญหาขาดรายได้ของแรงงานและลูกจ้าง จากรายงานตัวเลขของธนาคารแห่งประเทศไทยพบว่า การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในครั้งนี้ มีผลกระทบต่อแรงงานในระบบและนอกระบบถึง 47 ล้านคนและในจำนวน 1.1 ล้านคนมีความเสียที่มีการเลิกจ้างและอีก 3.6 ล้านคนขาดรายได้ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2564) นอกจากส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจสังคมและยังส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตของประชาชนเกิดความโกรธ (anger) เกิดความวิตกกังวล (anxiety) เกิดภาวะความหวาดกลัว (fear) และเกิดภาวะซึมเศร้าเสียใจ (sadness) (กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, 2563) จากรายการทางจิตในช่วงวิกฤต COVID-19 ในประเทศไทยเป็นพื้นที่ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพและภาวะทางอารมณ์ที่อุบัติขึ้นในช่วงวิกฤต COVID-19 (Fullana et al., 2020)

อย่างไรก็ตามการได้รับข่าวสารด้าน COVID-19 อย่างต่อเนื่องเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพด้านอารมณ์ เกิดความวิตกกังวล เกิดความเครียด และกลัวความสูญเสียภายในครอบครัว (สุกัญญา เอกปัญญาสกุล, 2563) เรื่องนี้ สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีสภา (2561) ได้อธิบายเพิ่มเติมว่าเนื่องจากประชาชนสามารถรับข่าวสารทันต่อเหตุการณ์ เพราะมีการประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่ผลิตข่าวสารออกแบบแพร์ฟานเสียงเทคโนโลยีดิจิทอลในหลายช่องทาง Hussein et al., (2020) ได้ศึกษาการรับรู้ข่าวสาร COVID -19 ของประชาชนพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการตอบสนองข่าวสารด้านการรับรู้ การป้องกัน COVID-19 ได้อย่างละ 86.20 มีการหลีกเลี่ยงไปในพื้นที่เสี่ยงและสวนหน้ากากอนามัยร้อยละ 57.30 และเรื่องเดียวกัน Huang & Zhao, (2020) ได้ศึกษาประชาชนที่พักอาศัยในพื้นที่เสี่ยง COVID-19 พบรูปแบบการเผยแพร่ข่าวสารป้อยครั้งทำให้เกิดปัญหาสุขภาวะทางจิตใจ เกิดความเครียด เกิดความวิตกกังวล เกิดอาการนอนไม่หลับแล้วหันมาใช้สารเสพติดและกันตพัฒน์ อนุศักดิ์เสถียร (2564) ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าการเผยแพร่ข่าวจนมากเกินไปมีผลต่อสุขภาพจิตได้เช่น โรควิตกกังวล โรคแพนิค โรคกลัวแบบเจาะจงและโรคย้ำคิดย้ำทำและในเรื่องนี้อันันท์ นาคคง (2563) นักมานุษยวิทยาได้รวบรวมข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อทุกแหล่งทางดูดซึ่งเพื่อให้ความรู้แก่ประชาชนในการป้องกัน ตระหนักถึงโรค้ายติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แผนการประกาศเป็นตัวอักษรที่ทำให้ประชาชนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึง เข้าใจและสามารถยกระดับการรับรู้และการป้องกันตนเองได้ดีขึ้น

สุขภาวะ (Well-being) จึงเป็นแนวทางปฏิสัมพันธ์ในการปรับตัวเองให้เข้ากับสถานการณ์วิกฤตเพื่อความสมบูรณ์ของกาย จิตใจ สังคมและปัญญาเพื่อการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขในช่วงโควิด-19 ประกอบด้วยมิติทางกาย (physical dimension) ทางจิต (psychological dimension) ทางสังคม (social dimension) ทางจิตวิญญาณ (spiritual dimension) และทางอารมณ์

(emotional dimension) (พ.ร.บ สุขภาพแห่งชาติ, 2550) ปัจจุบันได้มีการศึกษาแนวคิดสุขภาวะทั้งแบบตะวันตกและตะวันออก เช่นแนวคิดของอดัมส์ (Adams) นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน สุขภาวะของไม่เยอร์ (Myers) นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน สุขภาวะตามแบบเชโตานิกส์ และยูดอนิกส์ (Hedonic and Eudaimonic well-being) และสุขภาวะตามแนวพระราชทานฯ ของพระพรหมคุณารณ์ (ป.อ.ปยุตโต) สำหรับงานวิจัยนี้วิเคราะห์แล้วเห็นว่าสุขภาวะตามแนวคิดของอดัมสมีความสอดคล้องกับบริบทที่กำลังศึกษา อดัมส์ได้ออกแบบสุขภาวะเป็นรูปทรงกรวยหยาดขึ้นแบ่งออกเป็น 6 ด้านเข้ามายกันกับส่วนด้านล่างของปลายกรวย ซึ่งแทนสัญลักษณ์ความเจ็บป่วยประกอบด้วย 1). สุขภาวะทางด้านร่างกาย (physical wellness) การรับรู้ว่า��องมีสุขภาพดีและมีการส่งเสริมสุขภาพของตนเองด้วยการออกกำลังกาย การรับประทานอาหารอย่างถูกหลักอนามัย การไม่เกิดความเจ็บป่วยหรือการไม่ใช้สารเสพติด 2). สุขภาวะทางด้านจิตวิญญาณ (spiritual wellness) การมีชีวิตอย่างมีคุณค่า มีเป้าหมาย มีสิ่งยึดเหนี่ยวทางด้านจิตใจที่ช่วยชีวิตได้อย่างมั่นคง 3). สุขภาวะทางด้านปัญญาและการเรียนรู้ (intellectual wellness) การมีกระบวนการทางปัญญาที่เหมาะสม ความคิดมีเหตุมีผลสามารถแก้ปัญหาได้จริง มีความคิดตรีเริ่มเปิดกว้างต่อการเรียนรู้ 4). สุขภาวะทางด้านสังคม (social wellness) การตระหนักถึงความสัมพันธ์ระหว่างคนเองกับผู้ร่วมงานยอมรับว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม การเข้าใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน 5). สุขภาวะทางด้านอารมณ์ (emotional wellness) ความมั่นคงทางอารมณ์ตนเอง สามารถเข้าใจและตระหนักถึงความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น มีการจัดการอารมณ์ของตนเองได้ทั้งบวกและลบและ 6). สุขภาวะทางด้านจิตใจ (psychological wellness) การเชื่อในความสามารถของตนเอง ปรับทัศนคติเพื่อเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ มีความหวังและมองโลกในแง่ดี (Adams, Bezner & Steinhardt, 1997) และเรื่องนี้ Granot et al., (2021) ได้จัดกลุ่มสุขภาวะทางอารมณ์ตามแนวคิดของอดัมส์ เพื่อออกแบบมาตัวต่อตัวเป็น 4 ด้านคือ 1). การเบี่ยงเบนจากวิกฤติ (diversion from the crisis) 2). การปลดปล่อยและระบายอารมณ์ด้านลบ (release and venting of negative emotion 3). ความเพลิดเพลินและรักษาอารมณ์ที่ดี (enjoyment and maintaining good mood) และ 4). การลดความเหงาและการสร้างความรู้สึกอยู่ร่วมกัน (reducing loneliness and creating a sense of togetherness)

การเกิดวิกฤต COVID-19 ประชาชนได้ผลกระทบทางจิตใจและการรับรู้ความสุขและอารมณ์เป็นจำนวนมากมาก จึงได้มีการนำแนวคิดพฤษติกรรมดูแลรักษาด้านการร้อง ฟัง เล่น เต้น ดู เข้ามายกเป็นเครื่องมือเพื่อบรเทาความเครียดและเพิ่มความสุข และพบได้ว่ากิจกรรมดูแลรักษาด้านความสามารถวิตกกังวล คลายความเครียด ลดภาวะซึมเศร้า ลดความเหงา ลดความโกรธและส่งผลบวกด้านสุขภาวะ อารมณ์ของประชาชนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Granot et al., 2021) นอกจากนั้นพุทธิกรรมดูแลรักษาด้านดูแลรักษาด้านหัวใจ ลดความดันโลหิต เพราะความถี่ของคลื่นดันต์จะกระทบกับเยื่อแก้วหัวแล้วแปรเป็นสัญญาณประสาทที่ cochlea แล้วทำ การส่งต่อไปยังก้านสมอง (brainstem) และสมองส่วนกลาง (midbrain) ข้อมูลทั้งหมดจะถูกส่งต่อไปยัง amygdala และ medial orbitofrontal cortex ซึ่งเป็นบริเวณพื้นที่ควบคุมด้านอารมณ์ของมนุษย์ (Georgiev, 1991) พุทธิกรรมด้านดันต์ไม่ว่าการร้องเพลง การฟังเพลง การเล่นดนตรี การดูคอนเสิร์ต การแต่งเพลงหรือการทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับดนตรีสามารถเกิดแรงกระตุุนทางด้านบวกต่อร่างกายและจิตใจ ส่งผลให้เกิดความสุขทางอารมณ์และสุขภาพที่ดี เกิดความเพลิดเพลิน คลายความเหงา ส่งเสียงหัวเราะ สร้างรอยยิ้ม ด้านเนื้อเพลง แนวทำนองเพลงและจังหวะสามารถทำให้เกิดอารมณ์คล้อยตาม บันดาลการอยู่ร่วมกัน เกิดความคิดสร้างสรรค์ เพิ่มความสุข ระยะไกลได้ถึงความทรงจำและสร้างความผูกสัมพันธ์กับเพื่อนฝูง (ศศิธร พุ่มดาว, 2548) และพุทธิกรรมดูแลรักษาด้วยช่วยบำบัดความเจ็บป่วย ฟื้นฟูสภาพร่างกาย พัฒนาอารมณ์และทำให้การนอนหลับดีขึ้น (อัญชลี ชุมบัวทอง, จันทนากานันน์ น้อยและชาพิมพ์ สัมมา, 2560) อย่างไรก็ตามการฟังเพลงที่ชื่นชอบ การเล่นดนตรีที่ถนัดเป็นอีกวิธีหนึ่งในการลดความวิตกกังวล ลดความเครียดและลดภาวะซึมเศร้า (แพรศิริ อุญสุขและ จิราพร เกศพิชญ์วัฒนา, 2560) และเพิ่มประสิทธิภาพการนอน สงบจิตใจ รู้สึกผ่อนคลาย (สุกี้ด้า โกเมนไทย, 2546) อาศรีย์ โตสุขและ จากรุวรรณ สุริยารรณ (2546) รายงานไว้ว่าถึงแม้การเล่นดนตรี การฟังเพลง การร้องเพลง การดูคอนเสิร์ตหรือกิจกรรมดูแลรักษาด้วยเสียงและจะถูกควบคุมตามพระราชกำหนดการบริหารราชการใน

สถานการณ์ฉุกเฉิน แต่ความบันทิงด้านอารมณ์สำหรับผู้ชี้ข้อสอบเสียงเพลงยังสามารถดำเนินอย่างต่อเนื่องโดยไม่มีผลกระทบมากนัก มีการนำเทคโนโลยีสื่อสารอินเทอร์เน็ตมาเป็นเครื่องมือเข้มต่อระหว่างนักดนตรี ผู้ชุมชนและผู้ฟังเพิ่มความสุขให้กับตนเองและครอบครัวประหนึ่งมีโรงคอนเสิร์ตส่วนตัวอยู่ที่บ้าน

ด้วยผลกระทบที่ได้ก่อขึ้นมาและสถานการณ์วิกฤตโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่กำลังระบาดอยู่ขณะนี้ ส่งผลกระทบด้านเศรษฐกิจ สังคม จิตใจและสุขภาวะของประชาชนอย่างรุนแรงโดยรวม ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาพฤติกรรมดนตรี การรับรู้ข่าวสารที่มีอิทธิพลต่อสุขภาวะทางอารมณ์เพื่อประโยชน์ของประชาชน สังคมและบุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะในกรุงเทพมหานครที่กำลังเผชิญอยู่ในขณะนี้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาระดับความคิดเห็นพฤติกรรมดนตรี การรับรู้ข่าวสาร สุขภาวะทางอารมณ์ประชาชนในกรุงเทพมหานคร

2. ศึกษาระดับอิทธิพลพฤติกรรมดนตรี การรับรู้ข่าวสารที่ส่งผลต่อสุขภาวะทางอารมณ์ประชาชนกรุงเทพมหานครในช่วงประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินวิกฤต COVID-19 ฉบับที่ 28

ข้อสมมติฐานการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมสรุปเป็นแนวคิดคือการรับรู้ข่าวสาร (Information awareness, INFOAWA) และพฤติกรรมดนตรี (Musical behavior, MUSBEHA) มีอิทธิพลทางตรงต่อสุขภาวะทางอารมณ์ (Emotional well-being, EMOWEL) ประชาชนในกรุงเทพมหานคร ตั้งเป็นสมมติฐานดังนี้

H₁: การรับรู้ข่าวสารมีอิทธิพลต่อสุขภาวะทางอารมณ์

H₂: การรับรู้ข่าวสารมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมดนตรี

H₃: พฤติกรรมดนตรีมีอิทธิพลต่อสุขภาวะทางอารมณ์

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) ด้วยการสำรวจ (survey) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลออนไลน์เน็ตตอนไลน์ด้วยโปรแกรมกูเกิลฟอร์ม (Google form) ทดสอบข้อสมมติฐานด้วยแบบจำลองสมการโครงสร้าง (SEM) วิธีกำลังสองน้อยสุดบางส่วน (Partial Least Square, PLS-SEM) และใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป ADANCO (advanced analysis of composites) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรได้แก่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครที่อยู่ภายใต้เงื่อนไขการใช้พระราชกำหนดบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน เนื่องจากไม่ทราบความแพร่ prvion ของประชากร จึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (nonprobability sampling) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (Cochran, 1942) และการได้มาของกลุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (convenience sampling) ด้วยวิธีการแบบลูกโซ่ (snowball sampling) กับเครือข่ายทางออนไลน์มือถือ เว็บไซต์เฟสบุ๊ค แมสเซ็นเจอร์และอินเตอร์เน็ต คำนวณกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรดังนี้

$$n_0 = \frac{Z^2 \sigma^2}{E^2}$$
$$\text{แทนค่า } n_0 = \frac{(1.96)^2 (1.40)^2}{(3.32 \times 0.05)^2} \text{ จะได้ } 273 \text{ กลุ่มตัวอย่าง เพื่อป้องกันการผิดพลาดด้านข้อมูล} \text{ จึง}$$

เก็บตัวอย่างสำหรับเพิ่มอีก 10% เท่ากับ 300 งานวิจัยนี้ใช้สถิติการวิเคราะห์พหุ ตัวแปรคร่าวมจำนวนอย่างน้อยหรือมากกว่า 5-10 เท่าของตัวเข้าร่วม (Hair et al., 2013) มีตัวชี้วัด 24 ข้อ กลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำจึงควรมี 120-240 ตัวอย่าง ผู้วิจัยเก็บตัวอย่างมาทั้งหมด 320 ชุดถือได้ว่าจำนวนตัวอย่างครอบคลุมเกณฑ์ขั้นต่ำสำหรับการใช้สถิติวิเคราะห์พหุในครั้งนี้ (Henseler et al, 2016)

การสร้างแบบสอบถามและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ แบบสอบถามสร้างด้วยโปรแกรมกูเกิลฟอร์ม (google form) ใช้วิธีออนไลน์สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นวิธีหนึ่งที่เข้าถึงกลุ่มตัวอย่างได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็วและประหยัด ค่าใช้จ่าย การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ (Instrumental validity) ได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบุณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาสำหรับผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Validity) จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญพบว่าค่า IOC มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า 0.5 แสดงว่าข้อคำถามตรงกันเนื้อหาที่จะวัด (สุวิมล ติริกานันท์, 2543) แล้วนำแบบสอบถามจำนวน 30 ชุดไปทดสอบใช้ (try-out) กับกลุ่มประชากรที่ใกล้เคียงกันเพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่นด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลfa (alpha-coefficient) พบร่วมแบบสอบถามทั้งชุดมีค่าความเชื่อมั่นตามเกณฑ์ $\alpha = 0.748-0.794$ (Hair, et al., 2013) และ การประมาณค่าสมมการโครงสร้างจะใช้ 3 ขั้นตอนคือ 1). ประมาณค่าตัวเลขเกี่ยวกับตัวแปรແ Pang 2). ใช้คะแนนของตัวแปรແ Pang คำนวณค่าอิทธิพล (path analysis) ระหว่าง construct และ 3). ประมาณค่าพารามิเตอร์ของมาตรฐานค่าคงที่ (regression constants) ของตัวแปรสังเกตได้และตัวแปรແ Pang พิจารณาด้วยค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือน (convergent validity) ความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (discriminant validity) ซึ่งวัดจากค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรແ Pang มีค่าน้ำหนักต่ำกว่ารากที่สองของ \sqrt{AVE} การหาค่า Cronbach (α) และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (loading) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามจัดทำ QR code จัดทำที่อยู่ URL แล้วทำการอัปโหลดไปลงเว็บไซต์ กระจายแบบสอบถามไปยัง email, Line, Messenger, Website, Facebook ผู้ร่วมเครือข่ายงาน กับผู้รักษาหน่วยงานของรัฐ เครือข่ายมหาวิทยาลัยและ Google document ทั้งแบบ iPhone, iPad, และเครือข่ายระบบ Android ส่งลิงค์เข้าสำรวจเก็บข้อมูลทางออนไลน์ตั้งแต่วันที่ 20 กุมภาพันธ์-3 สิงหาคม 2564

เครื่องมือวัดที่ใช้สำหรับการวิจัย แบบสอบถามออนไลน์ (Online questionnaire) แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐาน เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ การพักอาศัย ความรับผิดชอบ พื้นที่อาศัยและปัญหารายได้ คำถามส่วนนี้เป็น Nominal Scale

ตอนที่ 2 พฤติกรรมคนตระเวนและภาระตัวเอง สำหรับตอนนี้เป็น Ordinal Scale ใช้คะแนน 5 ระดับแบบ Likert Scale 1=ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด 2= ระดับความคิดเห็นน้อย 3= ระดับความคิดเห็นปานกลาง 4= ระดับความคิดเห็นมากและ 5= ระดับความคิดเห็นมากที่สุด แปลผลให้ 3 ระดับคือคะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.67 ระดับความคิดเห็นปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 3.68-5.00 ระดับความคิดเห็นมากที่สุด (บุณใจ ศรีสตินราภูร, 2545)

การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ใช้สำหรับปัจจัยพื้นฐานและระดับความคิดเห็น ค่าร้อยละ (percentage) การแจกแจงความถี่ (frequency) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ค่าต่ำสุด (minimum) และค่าสูงสุด (maximum) และสถิติอนุมาน (Inferential statistics) ใช้วิเคราะห์โมเดลมาตรฐานและโมเดลโครงสร้าง ในแบบ PLS-SEM ด้วยโปรแกรมสถิติ ADANCO 2.2.1 (advanced analysis of composites) เกณฑ์แปลผลของแบบจำลองการวัด Measurement Model และ Structural Model, Cronbach alpha $> 0.50-0.70$ (Hair, et al. 2013; มนตรี พิริยะกุล, 2558), Joreskog's rho (ρ) > 0.70 (Henseler, et al., 2016), CR (composite reliability) > 0.70 (Hair, et al. 2013; Hulland, 1999), Average variance extracted > 0.50 (Hair, et al., 2013), Loading $> 0.50 - 0.70$ (Hair, et al. 2013), AVE (ในconstruct ความมากกว่าสหสัมพันธ์ระหว่าง construct (Henseler, et al. 2016), $R^2=0.20$ มีอัตราส่วนตัว weak,

$R^2=0.50$ มือทิพระดับ moderate, $R^2=0.75$ มือทิพระดับ substantial (Hair, et al., (2013), Effect size $f^2 0.35=\text{ใหญ่}$, $0.15=\text{กลาง}, 0.02=\text{เล็ก}$ (Cohen, 1988; มนตรี พิริยะกุล 2558)

ผลการวิจัย

ເສດຖະກິບ ເວລັກ ດົກທະນາຄານ ໂຫວ່າງ ປະເທດໄທ

၁. ปัจจัยพื้นฐานจำนวน 320 กลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครพบว่าเป็นผู้หญิงร้อยละ 61.10 มีอายุอยู่ระหว่าง 35-54 ปีร้อยละ 24.85 การศึกษาระดับปริญญาตรีร้อยละ 45.00 เป็นนักธุรกิจค้าขายร้อยละ 29.40 มีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 50,001 บาทขึ้นไป ในช่วงวิกฤต COVID -19 ส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับครอบครัวร้อยละ 78.80 โดยแบบภาระความรับผิดชอบดูแลครอบครัวคนเดียวร้อยละ 39.40 พักอาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงร้อยละ 68.10 และส่วนใหญ่รับรู้ข่าวสารโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 จากสื่อออนไลน์ร้อยละ 70.30 และมีปัญหาขาดรายได้เนื่องจากงานและร้านปิดกิจการร้อยละ 43.80

2. ระดับความคิดเห็นพฤติกรรมคนตระ การรับรู้ข่าวสารและสุขภาวะทางอารมณ์

ตาราง 1 ผลศึกษาระดับความคิดเห็นพฤติกรรมคนตระ การรับรู้ข่าวสารและสุขภาวะทางอารมณ์

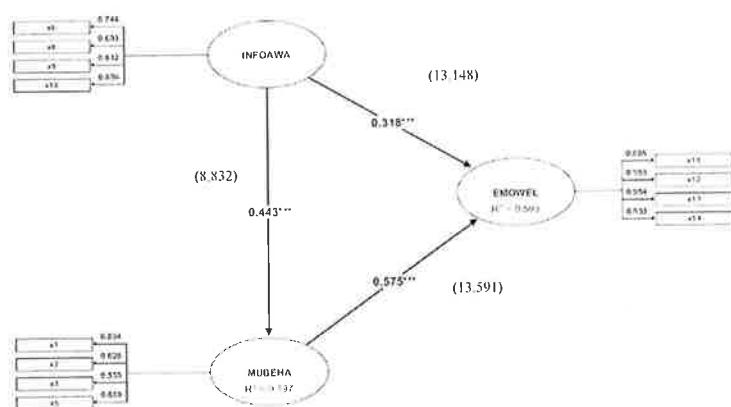
ปัจจัยที่ศึกษา	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล	จัดอันดับ
พฤติกรรมคนตระ						
รู้สึกผ่อนคลายเมื่อฟังเพลง ร้องเพลง เล่นดนตรี	1	5	3.98	1.06	สูง	1
คนตระมีความสำคัญด้านอารมณ์ในการทำงาน	1	5	3.69	1.17	สูง	2
มีข้อจำกัดในการฟังเพลง ร้องเพลง เล่นดนตรี	1	5	2.88	1.27	ปานกลาง	3
ท่านมีความสามารถร้องเพลง เล่นดนตรีได้	1	5	2.68	1.43	ปานกลาง	4
ท่านถูกจำกัดในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับดนตรี	1	5	2.57	1.57	ปานกลาง	5
การรับรู้ข่าวสาร						
สวนอุปกรณ์บีองกัน ล้างมือด้วยสบู่/เจล	1	5	4.33	0.92	สูง	1
แอลกอฮอล์เสมอเมื่ออยู่ในที่ชุมชน/สาธารณณะ	1	5	3.96	1.21	สูง	2
หลีกเลี่ยงเดินทางไปในพื้นที่เสี่ยงเสมอ	1	5	3.73	1.10	สูง	3
ติดตามข่าวโควิด-19 ตามช่องทางสื่อออนไลน์	1	5	3.61	1.57	ปานกลาง	4
การนำเสนอของ ศบค. อยู่เสมอ	1	5	2.98	1.23	ปานกลาง	5
สุขภาวะด้านอารมณ์						
ความเพลิดเพลินและการรักษาอารมณ์ที่ดี	1	5	3.66	1.11	ปานกลาง	-
การลดความเหงาและสร้างความรู้สึกอุ่นร่วมกัน	1	5	3.63	1.12	ปานกลาง	-
การเบี่ยงเบนจากการกิจกรรมที่เป็นอยู่	1	5	3.62	1.09	ปานกลาง	-
การปลดปล่อยและระบายอารมณ์ด้านลบ	1	5	3.61	1.07	ปานกลาง	-

กราฟทางที่ไม่หนักหนา
หนึบหนาๆ

ผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพจิตต่อไปนี้ได้แสดงที่หน้า
๓.๗๘ ตามนี้

ตาราง 1 พฤติกรรมด้านดนตรีผู้ต้องแบบสอบถามคิดว่าการฟังเพลง ร้องเพลง เล่นดนตรี ดูคอนเสิร์ตหรือสักผ่อนคลาย
อารมณ์หายเครียดอันดับหนึ่งค่าเฉลี่ย 3.98 ตอบมีความสำคัญด้านอารมณ์ในการทำงานอันดับสองค่าเฉลี่ย 3.69 มีข้อจำกัดใน
การฟังเพลง ร้องเพลง เล่นดนตรีดูคอนเสิร์ตในช่วงวิกฤต COVID-19 อันดับสามค่าเฉลี่ย 2.88 มีความสามารถร้องเพลงและเล่น
ดนตรีได้อันดับสี่ค่าเฉลี่ย 2.68 และสุดท้ายการจำกัดเสรีภาพในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับดนตรีค่าเฉลี่ย 2.57 ด้านการรับรู้ข่าวสาร
ด้านปฏิบัติป้องกันล้างมือด้วยสบู่เจลแอลกอฮอล์เสมออันดับหนึ่งค่าเฉลี่ย 4.33 การหลีกเลี่ยงเดินทางเข้าพื้นที่เสี่ยงอันดับสอง
ค่าเฉลี่ย 3.96 การติดตามข่าว COVID-19 ซองทางสื่อออนไลน์และการนำเสนอของ ศบค. อันดับสามค่าเฉลี่ย 3.73 ส่วนสุขภาวะ
ทางอารมณ์ความคิดเห็นระดับปานกลางทั้ง 4 องค์ประกอบโดยความเพลิดเพลินและรักษาอารมณ์ที่ดีค่าเฉลี่ย 3.66 การลดความ
เหงาและการสร้างความรู้สึกอยู่ร่วมกันค่าเฉลี่ย 3.63 การเบี่ยงเบนจากกิจกรรมค่าเฉลี่ย 3.62 และการปลดปล่อยและระบายอารมณ์
ด้านลบค่าเฉลี่ย 3.61

3. การวิเคราะห์แบบจำลองสมมการโครงสร้างพหุติกรรมดูดนตรีและการรับรู้ข่าวสารที่มีอิทธิพลต่อสุขภาวะทางอารมณ์

ภาพที่ 1 ผลการวิเคราะห์แบบจำลองสมมการโครงสร้าง

ภาพที่ 1 ผลวิเคราะห์แบบจำลองสมมการโครงสร้างโดยรวมด้วยการ Bootstrap quantile ของトンเองจำนวน 999 attempts พบค่า SRMR, 0.071 น้อยกว่า 95% หมายถึงแบบจำลองมีคุณภาพ (Fit) สามารถอธิบายข้อมูลได้กระจາ ตัวเลขบนเส้นโยง X_{1-14} หมายถึงค่าน้ำหนักของตัวชี้วัด (indicator loading) ตัวเลขในวงเล็บคือค่าน้ำหนักการทดสอบ (t-stat) รูปในวงรีหมายถึง construct มีลักษณะเป็นนามธรรมต้องอาศัยตัวชี้วัด ตัวเลขบนเส้นโยงระหว่าง construct ด้วยกันหมายถึงค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางและตัวเลขได้ endogenous construct ในรูปวงรีหมายถึง R^2 คือค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่มีส่วนร่วมในกระบวนการนี้ ผ่านการปรับปรุงโดยการตัด indicator X_4, X_7 ที่มีค่าไม่ถึง 0.50 ออกไป (มนตรี พิริยะกุล, 2562) และจากการจะเห็นได้ว่า INFOAWA มีบทบาทสำคัญสูงต่อ EMOWEL ทั้งทางตรงและทางอ้อม ส่วน MUDEHA มีอิทธิพลทางตรงต่อ EMOWEL เพียงอย่างเดียวแต่ก็เป็นสะพานเชื่อมต่อที่สำคัญให้ INFOAWA ในสมมการนี้

ตาราง 2 ผลวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน

ข้อสมมติฐาน	Coefficient	t-stat	ผลการศึกษา
H ₁ การรับรู้ข่าวสารมีอิทธิพลต่อสุขภาวะทางอารมณ์	0.318	13.148	ยอมรับ
H ₂ การรับรู้ข่าวสารมีอิทธิพลต่อพหุติกรรมดูดนตรี	0.443	8.832	ยอมรับ
H ₃ พหุติกรรมดูดนตรีมีอิทธิพลต่อสุขภาวะทางอารมณ์	0.575	13.591	ยอมรับ

โครงสร้างทางเชิงคณิตศาสตร์ในองค์กรที่ดีต้องมีความต่อเนื่อง ความต่อเนื่องทางคณิตศาสตร์ ความต่อเนื่องทางเชิงคุณภาพ ความต่อเนื่องทางเชิงเชิงคุณภาพ ความต่อเนื่องทางเชิงเชิงคุณภาพ

ตาราง 2 พบร่วมกันว่าสารมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อสุขภาวะทางอารมณ์ การรับรู้ข่าวสารมีอิทธิพลทางตรงต่อ พฤติกรรมดูแลรักษาและพฤติกรรมดูแลรักษาที่มีอิทธิพลทางตรงต่อสุขภาวะทางอารมณ์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ตาราง 3 อิทธิพลของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อตัวแปรตาม *** หมายถึง $p \leq 0.01$, ** หมายถึง $p \leq 0.05$

Dependent Variable	R^2	Effect	Antecedents		
			INFOAWA	MUBEHA	EMOWEL
MUBEHA	0.198	Direct effect	0.443***	N/A	0.575
		Indirect effect	0.000	N/A	0.000
		Total effect	0.443	N/A	0.575
EMOWEL	0.594	Direct effect	0.318***	0.575***	N/A
		Indirect effect	0.255	0.000	N/A
		Total effect	0.573	0.575	N/A

$R^2 = 59.40$ ผลกระทำขนาดใหญ่ (f^2 , 0.35) $R^2 = 19.80$ ผลกระทำขนาดกลาง (f^2 , 0.15), N/A=not applicable

ตาราง 3 พบร่วมกันว่าอิทธิพลของ external endogenous และ internal endogenous variable ในเส้นทาง INFOAWA และ MUBEHA ร่วมกันมีอิทธิพลขนาดใหญ่ทั้งตรงและทางอ้อมไปยัง EMOWEL โดยเฉพาะ INFOAWA ยังมีอิทธิพลทางตรงต่อ MUBEHA (DE, 0.443) ขนาดกลางและ MUBEHA ยังทำหน้าที่ตัวส่งผ่านอิทธิพลของ INFOAWA ไปยัง EMOWEL (DE, 0.575)

4. การทดสอบหาค่าความเที่ยงตรงและความเชื่อถือได้ของมาตรวัด

ตาราง 4 แสดงค่าความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (discriminant validity) และความเชื่อถือได้ (reliability) ของมาตรวัด

Construct	CR	R^2	AVE	Construct		
				INFOAWA	MUBEHA	EMOWEL
INFOAWA	0.859		0.607	0.564		
MUBEHA	0.833	0.197	0.564	0.197	0.606	
EMOWEL	0.965	0.593	0.872	0.512	0.328	0.872

หมายเหตุ ค่าตัวเลขใน main diagonal คือ \sqrt{AVE}

ตาราง 4 แสดงให้เห็นว่าค่า \sqrt{AVE} ใน main diagonal มีค่าน้อยกว่าใน cross construct correlation ทุกค่าในสอดคล้องเดียวกัน แสดงว่ามาตรวัดมีความตรงเชิงจำแนกในทุก construct และ CR มีค่าสูงกว่า 0.60 ทุก construct และ R^2 มีค่าอยู่ระหว่าง 0.190- 0.590 อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้แสดงว่ามาตรวัดมีความเชื่อถือได้

ตาราง 5 แสดงค่าความเที่ยงตรงเชิงเหมือน (convergent validity) พิจารณาได้จากค่า loading ต้องมากกว่า 0.70 หรือ 0.50 ทางสังคมศาสตร์ในที่นี้ค่า loading คือ 0.555- 0.959 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ค่า Cronbach's alpha อยู่ระหว่าง 0.739-0.950 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์และมีค่า AVE อยู่ระหว่าง 0.564-0.872 ถือว่าสูงกว่าเกณฑ์และมีค่า t-stat > 1.96 แสดงว่ามาตรวัดทุกตัวมีความเที่ยงตรงเชิงเหมือน และพิจารณาความตรงเชิงจำแนก (discriminant validity) จากการดูค่า \sqrt{AVE} ในสอดคล้องของ construct โดยพิจารณาที่ค่า CR พบร่วมกันอยู่ระหว่าง 0.564- 0.872 แสดงว่ามาตรวัดมีความเชื่อถือได้

ตาราง 5 แสดงค่าความเที่ยงตรงและความเชื่อถือได้ของมาตราวัด

Construct measure	Loading	AVE	Dijkstra-Henseler's	Joreskog's Rho ρ	Cronbach's α	t-stat
พุติกรรมดันตรี (MUBEHA) ดันตรีมีความสำคัญด้านอารมณ์ในการทำงาน X_1 มีข้อจำกัดในการน�行การทำกิจกรรมด้านดันตรี X_2 มีความสามารถเล่น/ร้องดันตรีได้ X_3 ได้พึงเพลงร้องเพลงเล่นดันตรีรู้สึกคลายเครียด X_4	0.893 0.627 0.555 0.868	0.564	0.838	0.833	0.739	21.201 7.850 7.125 19.135
การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร (INFOAWA) ติดตามข่าว COVID -19 ช่องทางของรัฐ/ศบค. X_5 มีอาการไข้เจ็บคջจะไม่ไปทำงาน/คนจำนวนมาก X_6 หลีกเลี่ยงไปในพื้นที่เสี่ยงอยู่เสมอ X_7 สามารถอุปกรณ์ป้องกัน หน้ากาก ล่างเมืองอยู่เสมอ X_8	0.744 0.700 0.811 0.855	0.607	0.801	0.859	0.783	10.935 7.880 12.728 14.573
สุขภาวะด้านอารมณ์ (EMOWEL) การเบี่ยงเบนจากวิกฤต X_9 การปลดปล่อยและระบายอารมณ์ด้านลบ X_{10} ความเพลิดเพลินและรักษาอารมณ์ที่ดี X_{11} การลดความเหงาและสร้างความรู้สึกร่วมกัน X_{12}	0.887 0.959 0.953 0.933	0.872	0.952	0.965	0.950	32.626 51.170 48.942 40.203

SRMR: Goodness of model fit (SM) Value, 0.071 SRMR: Goodness of model fit (EM) Value, 0.071

อภิปรายผล

ค่าสถิติแบบจำลองสมการโครงสร้างและแบบจำลองมาตราวัดในการหาค่าความอิ่มตัวทางสถิติ ค่า SRMR, d_{obs} และ d_{pred} มีค่ามากกว่า ค่า 95% Bootstrap quantile ของต้นของแสดงว่าแบบจำลองสมการโครงสร้างโดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ยอมรับได้

พุติกรรมดันตรีร่วมกับการรับรู้ข่าวสาร COVID-19 มีอิทธิพลขนาดใหญ่ต่อสุขภาวะทางอารมณ์ประชาชนในกรุงเทพมหานคร ข้อค้นพบนี้ยืนยันได้จากการพิวิเคราะห์สมมติฐาน 1, 2 และ 3 พบว่าในแต่ละ construct มีความสัมพันธ์กันอย่างเข้มแข็ง (Cohen, 1988, $R^2=0.197-0.593$) แสดงว่าสุขภาวะของประชาชนในกรุงเทพมหานครในช่วงประกาศพราราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินฉบับที่ 28 เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2563- 3 สิงหาคม 2564 มีความสุขภาวะทางอารมณ์เข้าใจตรงหน้ากับความรู้สึกตนเองและผู้อื่น สามารถควบคุมอารมณ์ได้ทั้งด้านบวกและด้านลบตามแนวคิดสุขภาวะทางอารมณ์ของ Adams et al., (1997) โดยรวมพบว่าอยู่ในเกณฑ์ดีทั้ง 4 ด้าน ตามแบบประเมินสุขภาวะทางอารมณ์ของ Granot et al., (2021) ประกอบด้วยด้านความเพลิดเพลินอารมณ์ ด้านลดความเหงาและสร้างความรู้สึกร่วมกัน ด้านการเบี่ยงเบนจากวิกฤตและการปลดปล่อยอารมณ์ด้านลบ นอกจากนั้นพุติกรรมดันตรียังเป็นปัจจัยเชื่อมต่อ (link factor) การรับรู้ข่าวสารไปยังสุขภาวะทางอารมณ์อีกด้วย ข้อนี้แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการรับรู้ข่าวสารเรื่อง COVID-19 มีความสำคัญในสมการโครงสร้างชุดนี้ที่มีอิทธิพลทั้งทางตรง (DE, 0.443) และทางอ้อม (IE, 0.255) ต่อตัวแปรตามสุขภาวะทางอารมณ์ ($R^2=59.3$) Robbins (2013) ได้พูดถึงการรับรู้เป็นกระบวนการเชื่อมโยงองค์ประกอบเพื่อให้เกิดพุติกรรมที่ต้องการ เกิดความรู้สึก (sensing) เกิดความจำ (memory) เกิดการเรียนรู้ (learning) และมีการตัดสินใจ (decision making) เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ Man Chong Leung & Cheung Rebecca, (2020) ได้แสดงผลศึกษาเรื่องการรับรู้ด้านอารมณ์กับสุขภาวะทางอารมณ์โดยเบรียบเทียบกับพุติกรรมดันตรีด้านการ

ฟัง การร้องและการเล่นในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของ Hongkong พบตรงกันว่าการรับรู้อารมณ์ด้านบวกและลบกับสุขภาวะทางอารมณ์ในด้านการฟังเพลงการร้องเพลงมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ยกเว้นด้านการเล่นดนตรีไม่มีผลทางสถิติ และเรื่องเดียวกัน Osman, Tischler & Schneider, (2016) พบว่าการรับรู้ดูน้ำเสียงต่อการร้อง ด้านการฟังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพด้านสุขภาพและส่งผลดีต่อสุขภาวะทางอารมณ์ในด้านบวกกับผู้ป่วยโรค Dementia (ภาวะสมองเสื่อม) และสำหรับประเทศไทยในเรื่องการสร้างการรับรู้ข่าวสารเรื่อง COVID-19 ทาง ศบค. (ศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา, 2019) ได้จัดทำสื่อเอกสาร การรายงานข่าวประจำทุกวันไม่เว้นวันหยุดเพื่อเปิดเผยตัวเลขผู้ติดเชื้อ ผู้รักษาหายและผู้เสียชีวิตรายวันเพื่อเสนอข้อมูล ด้านการป้องกันและรักษาสุขภาพช่วงวิกฤตโควิด-19 แก่ประชาชนในรูป แอปพลิเคชัน เสียงเพลง เสียงตามสาย วิทยุ ทีวี สื่อออนไลน์ ภาวนารัตน์ สถากรีโภวิต ลักษณพิเศษเพื่อรับรองค่าป้องกัน แผ่นโปสเตอร์ติดผนังในพื้นที่สาธารณะ โรงเรียน ขนส่งมวลชน สถานที่ราชการและใช้การประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่เป็นต้น จากรายงานผลศึกษาของสกัญญา เอกปัญญาสกุล (2563) พบว่าประชาชนในกรุงเทพฯ ติดตามข่าวสารเรื่อง COVID-19 กันอย่างต่อเนื่องในทุกช่องทางเพื่อประโยชน์ของตนเอง ครอบครัว องค์กรและชุมชน และเรื่องนี้ Huang & Zhao, (2020) รายงานว่าประชาชนที่อาศัยในพื้นเสียงการแพร่เชื้อไวรัสโคโรนา COVID-19 มีการสืบข่าวสารบ่อยครั้งเพื่อประโยชน์ในการป้องกันตนเอง เช่นเดียวกับ Hussein et al., (2020) ได้ศึกษาแล้วพบว่าในช่วงวิกฤต COVID -19 ประชาชนมีการสืบข่าวสารและมีติดต่อนเรื่อง COVID-19 ในหลากหลายช่องทางสื่อสารถึงร้อยละ 86.20

ในการวิเคราะห์เชิงลึกระดับความคิดเห็นด้านสุขภาวะทางอารมณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามพบส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ย 35-54 ปี มีรายได้สูงกว่า 50000 บาทขึ้นไป ความสุขภาวะทางอารมณ์มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับปานกลาง (3.61-3.66) พบว่าเป็นคนกลุ่ม Gen X คุณลักษณะพิเศษของคนกลุ่มนี้เปิดใจยอมรับโลกทางออนไลน์เพื่อการทำงาน เพื่อติดต่อธุรกิจการค้า เพื่อหาข้อมูลข่าวสาร และเพื่อพูดคุยกับญาติเพื่อนฝูงและเชื่อว่า ตัวเองมีร่างกายสมบูรณ์ มีความแข็งแรง เป็นกำลังสำคัญของครอบครัว มีการออกกำลังกายอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับการรายงานตัวเลขของ Brand Buffet (30 กันยายน, 2020) พบว่าคนกลุ่ม Gen X นิยมซื้อประกันชีวิตเพื่อลดความเสี่ยงต่อสุขภาพถึงร้อยละ 82.30 มีมาตรการป้องกันตนเองจาก COVID-19 สูงและมีการหารายได้เสริมในช่วงวิกฤต COVID-19 ร้อยละ 71.70 จึงมองว่าตนเองมีสุขภาวะดีไม่วิตกกังวลด้านสุขภาพ และสอดรับกับการรายงานตัวเลขผู้ป่วย COVID-19 ของ PPTV online (23 เมษายน 2564) พบผู้ป่วยกลุ่มอายุเฉลี่ย 40-59 ระลอกหนึ่ง 12 เมษายน-14 ธันวาคม 2563 มีเพียงร้อยละ 6.7 ระลอกสอง 15 ธันวาคม 2563- 31 มกราคม 2564 มีเพียงร้อยละ 6.8 และระลอกสาม 1 เมษายน-24 เมษายน 2564 มีเพียงร้อยละ 6.3 เท่านั้น

ในเรื่องพฤติกรรมดนตรีพลวิเคราะห์พบว่ามีอิทธิพลบวกทางตรงและเป็นสะพานเชื่อมต่อให้การรับรู้ข่าวสารกับสุขภาวะทางอารมณ์ Buck, Hartsack & Gaffney (1985) ให้ความเห็นว่าช่วงศตวรรษที่ผ่านมา มีการนำดนตรีมาใช้เป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงอารมณ์ของมนุษย์ในหลายรูปแบบทั้งด้านบวกและลบ สอดรับกับการศึกษาของ Granot et al., (2020) พบว่า พฤติกรรมดนตรีมีอิทธิพลต่อสุขภาวะทางอารมณ์ของประชาชนในสเปน และสหภาพ โภเมโนไทย (2546) ได้รายงานผลการวิจัยพฤติกรรมดนตรีด้านการฟังเพลง การร้องเพลง การเล่นดนตรี การเต้น และกิจกรรมดนตรีต่างๆ พบว่าช่วยผ่อนคลาย ความเครียด สงบใจและผ่อนคลายอารมณ์ด้านบวกสำหรับผู้ป่วยหนอนกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นพฤติกรรมดนตรีพบว่าการฟังเพลงร้องเพลงและเล่นดนตรีสามารถผ่อนคลายทางอารมณ์มีค่าเฉลี่ยระดับสูง (3.98) และการฟังเพลงขณะทำงานสามารถสร้างอารมณ์ที่ดีเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานพบมีค่าเฉลี่ยระดับสูง (3.68) และเมื่อได้ศึกษาประชากรกลุ่มนี้ก่อนและหลังเกิดวิกฤต COVID-19 เชื่อว่ามีพฤติกรรมดนตรีไม่แตกต่างกันและสามารถใช้เป็นตัวพยากรณ์ความสุขภาวะทางอารมณ์ได้ในทุกเหตุการณ์ เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ใน construct พบว่าพฤติกรรมดนตรียังร่วมเป็นสะพานเชื่อมต่อปัจจัยการรับรู้ข่าวสารไปสู่สุขภาวะทางอารมณ์ข้อนี้ยังได้โดยอธิบาย โตสุขและจารวรรณ สุริยวรรณ (2564) ชี้ว่าผู้ชี้ช่องในการฟังเพลง ร้องเพลงและเล่นดนตรีสามารถสร้างความสุขได้อย่างต่อเนื่องในเหตุการณ์วิกฤต

๓๔๘

COVID-19 ไม่มีการหยุดชะงักกิจกรรมของตนเอง มีการปรับช่องทางใหม่ๆ เพื่อประสานความสุขได้อย่างต่อเนื่องด้านการพัฒนา ร่องเพลง เล่นดนตรีและรับชมคอนเสิร์ตสามารถสร้างความบันเทิงได้ภายในบ้านของตนเองด้วยการนำดิจิทัลเทคโนโลยีอินเตอร์เน็ต มาใช้เป็นเครื่องมือเชื่อมต่อระหว่างผู้เล่น ผู้พูดและผู้ดู และในเรื่องนี้อันนัท นาคคง (2563) ได้รวบรวมเรื่องราวด้านการรับรู้ COVID-19 ของประชาชนในประเทศไทยที่ใช้แอพพลิเคชั่นยูทูป เพสบุคในช่วงวิกฤติ COVID-19 พบว่าทั้งรัฐบาล หน่วยงานทางสาธารณสุขและองค์กรเอกชนร่วมกันสร้างสรรค์ผลงานด้วยร่องรอยมาเผยแพร่เป็นจำนวนมากเพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ด้านการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโควิด 2019 เป็นแนวทางปฏิบัติได้อย่างเข้าใจแทนคำประกาศที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่คนบางกลุ่มอาจจะเข้าใจยาก ด้วยบทเพลงในหลายสไตล์ การออกแบบทำเต้นท่าประกอบหลากหลาย ได้รับความร่วมมือจากบุคคลหลายอาชีพ นักร้อง ศิลปิน หมอ พยาบาล ครู นักเรียนและบุคลากรทางสาธารณสุข จนตระจึงเป็นสะพานเชื่อมต่อในด้านการรับรู้เรื่องราว COVID-19 แปลความไปสู่ประชาชนด้วยบทเพลงสร้างสรรค์ ตัวอย่างแนวทางการนำเสนอข่าวสาร เช่นสายสาธารณสุขออกแบบทำเต้นป้องกัน COVID-19 สายลูกทุ่งเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นบทเพลงเผยแพร่ข่าวสารอันน่ากลัวและความร่วมมือช่วยเหลือและการป้องกัน สายเพลงเพื่อชีวิตเนื้อหาบทเพลงเน้นด้านข้อมูลดูแลตัวเองและการป้องกัน สายปอบและอินดี้เป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่นิยมใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ผลิตเนื้อหาบทเพลงในการป้องกันและการดูแลตนเอง เป็นต้น ๕๖๗

การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในครั้งนี้ ย่อมกระทบต่อชีวิตประจำวันของคนทุกอาชีพและกลุ่มอายุ เด็ก คนหนุ่มสาว ผู้ใหญ่ และผู้สูงวัย กิจกรรมหลักต้องหยุดชะงักกับที่ ผู้คนส่วนใหญ่ใช้เวลาอยู่กับบ้านและครอบครัว ผู้ที่ชื่นชอบดนตรีมีเวลาอยู่กับดนตรีมากขึ้นทำให้การรับรู้ข่าวสารด้าน COVID-19 จากหน่วยงานต่างๆ ทั้งของรัฐและเอกชนผ่านกิจกรรมดนตรี ได้ตลอดเวลาในทุกช่องทาง จนตระจึงเป็นที่นิยมใช้เป็นตัวช่วยผสมผสานกับการสื่อสาร สร้างการรับรู้ในเรื่องราวต่างๆ สร้างอารมณ์ ร่วมกันในการป้องกัน การแพร่กระจายของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พฤติกรรมด้านดนตรีจึงมีประโยชน์ต่อมนุษย์ทุกคน สมัยเพรำเสียงดนตรีสามารถเข้าถึงอารมณ์ความรู้สึกได้ทุกกลุ่มคนอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนภาวะทางอารมณ์มีความยืดหยุ่นมี การเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในกลุ่ม Gen X ผลกระทบจึงยังไม่มากนัก

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องพฤติกรรมดนตรี การรับรู้ข่าวสารเพื่อสุขภาวะทางอารมณ์ในช่วงวิกฤติ COVID-19 ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วัยจิ้ยมีข้อเสนอแนะดังนี้

- ผู้วัยจิ้ยมีข้อมูลในช่วงประการพระราชนิพัทธ์ กำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ใช้เวลาเก็บข้อมูลเพียง 15 วัน ผลกระทบอาจจำกัดอยู่ในวงแคบไม่กระจายครอบคลุมทุกภาคส่วนของบุคคลและสังคมในเรื่องข้อจำกัดด้านเวลา
- การใช้ตัวแปรอิสระเพียงสองตัวสำหรับการศึกษาในครั้งนี้อาจไม่ครอบคลุมเพื่อการบรรลุเป้าหมาย ทำให้อิทธิพลของตัวแปรอิสระไม่ส่งผลมากนักต่อตัวแปรແ奋进 ควรศึกษาหาตัวแปรอิสระเพิ่มเติมในการศึกษาครั้งต่อไป

ใช้เวลาเก็บข้อมูล
ผู้วัยจิ้ยมีข้อเสนอแนะ
ผลกระทบต่อ
กิจกรรมต่างๆ
ผลกระทบต่อ
เศรษฐกิจ
ผลกระทบต่อ
สังคมต่อไป
ผลกระทบต่อ
สังคมต่อไป

ทดสอบที่ ๑ ๑๙๘ ๒๐๒๐ ที่ ๑๙๘ ๒๐๒๐

ทดสอบที่ ๒ ๑๙๘ ๒๐๒๐ ที่ ๑๙๘ ๒๐๒๐

ทดสอบที่ ๓ ๑๙๘ ๒๐๒๐ ที่ ๑๙๘ ๒๐๒๐

ทดสอบที่ ๔ ๑๙๘ ๒๐๒๐ ที่ ๑๙๘ ๒๐๒๐

⇒ เก็บตัวอย่าง สรุปผล ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2563). คู่มือการดูแลสังคม จิตใจบุคลากรสุขภาพในวิกฤติโควิด-19. สีบคันเมื่อ 3 ตุลาคม2546, จาก: <https://dmh.go.th/covid19/pnews/files.pdf>.
- กันตพัฒน์ อนุศักดิ์เสถียร. (2564). รู้อาไวกับวิธีเผยแพร่ข่าวโควิด-19 เพื่อที่เราจะได้ไม่วิตกกังวลเกินไปกับสถานการณ์. สีบคันเมื่อ 27 กรกฎาคม 2564, จาก: <https://www.nu.ac.th/p=27139>.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2564). รายงานเศรษฐกิจและการเงินเดือนมกราคม 2564. สีบคันเมื่อ 26 กรกฎาคม 2564, จาก: <https://www.bot.or.th/thai/monetaryPolicy/EconomicCondition/PressRelease/Piges>.
- บุณใจ ศรีสกิตนราภูร. (2545). ระเบียบวิธีวิจัยทางพยาบาลศาสตร์. กรุงเทพฯ : คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประกาศก.บ.ศบ.เรื่องมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019.(2564,18 กรกฎาคม).ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 138, ฉบับ 28.
- พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ. (2550, 3 มีนาคม).ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 127, ตอน 22 ก หน้า 1
- แพรสซิริ อุยสุข และจิราพร เกษพิชญ์วัฒนา.(2560). ผลของการบำบัดทางการพยาบาลโดยใช้กิจกรรมดูดตัวต่อภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุโรคหลอดลมเลือดสมองชนิดขาดเลือด. วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้าจันทบุรี, 27(1): 17-27.
- มนตรี พิริยะกุล. (2562). การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์แบบสมการโครงสร้าง.[เอกสารสัมมนาทางวิชาการ 22 ธันวาคม 2562,ว.ช]. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- รายงานยอดผู้ติดเชื้อโควิด-19 รายวันทั่วโลก. (21 กันยายน 2564). จาก:<https://www.worldmeter.infor/coronavirus>.
- ศศิธร พุมดวง. (2548). ดนตรีบำบัด. สงขลานครินทร์เวชสาร, 23(3): 186 -191.
- สุกัญญา เอกปัญญาสกุล. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อความวิตกกังวลจากการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับ โควิด-19 ในประชากรเขตกรุงเทพมหานคร.สีบคันเมื่อ 29 สิงหาคม 2564, จาก:<https://www.mmm.ru.ac.th/MMM/iS/twin-8/6114154005>.
- สุวีดา โภเมืองไทย. (2560). ผลของดนตรีต่อคุณภาพการนอนหลับของผู้ป่วยในหอผู้ป่วยหนัก. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตร์ มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา. (2561). กลยุทธ์ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ด้วยการใช้เฟสบุ๊ค. สีบคันเมื่อ 3 กันยายน 2564, จาก:<https://www.senate.go.th/assets/portals/49/files/handbook/km.pdf>.
- สุวิมล ติรakanan. (2543). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์:แนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาnanท์ นาคคง. (2563). วิกฤต COVID-19 ผลกระทบต่อสังคมดูดตัวของไทย.สีบคันเมื่อ 20 สิงหาคม 2564, จาก: <https://www.bangkoklifenews.com>.
- อารียา โตรสุข และจากรุวรรณ สุริยวรรณ. (2564). ผลกระทบต่อธุรกิจดูดตัวจากการแพร่ระบาดโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา-2019. วารสารศิลปกรรมศาสตร์วิชาการวิจัยและงานสร้างสรรค์, 8(1): 274-301.
- อัญชลี ชุ่มบัวทอง, จันทนา ยิ่มน้อยและ ชาแพมิพ์ สามมา. (2560). ดนตรีบำบัด. วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีหัวเฉียว เนสต์มาร์เก็ตติ, 3(2): 77- 87.
- อนันท์ นาคคง.(2563). วิกฤตโควิด-19 ผลกระทบต่อสังคมดูดตัวของไทย. สีบคันเมื่อ 12 กันยายน 2564, จาก: <https://www.bangkoklifenews.com>.
- Adams, T., Bezner, J., & Steinhardt, M. (1997).The conceptualization and measurement of perceived wellness: Integrating balance across & with in dimensions.American Journal of Health Promotion,11(3),208-18.

- Brand Buffet. (30 กันยายน 64). เมย Insight “พฤติกรรมคนไทย”4 เจเนอเรชั่นที่เปลี่ยนไปจากโควิด -19. สืบค้นเมื่อ 5 กันยายน 2564, จาก:<https://www.brandbuffet.in.th>>2020/09>far-east.com.
- Buck, W. K., Hartsack, J., & Gaffney, J. (1985). Music therapy. In. G.M. Bulecheck & J. C. McCloskey Nursing intervention:Treatments for nursing diagnosis. Philadelphia: W.B. Saunders.
- Cochran, W. (1942). Sampling theory when the sampling-units are of unequal size. *Journal of the American Statistical Association*, 37(218): 199-212.
- Cohen, J.(1988).*Statistic Power Analysis for the Behavioral Science*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
- Fullana, M.,Hidalgo-Mazzei, D., Vieta, E., & Radua, J.(2020).Coping behaviors associated with decreased anxiety And depressive symptoms during the COVID-19 pandemic and lockdown. *J Affect Disord*, 275 :80-81.
- Georgiev, D. (1991). Photons do collapse in the retina not in the brain cortex: evidence from visual illusions. *Neuro Quantol*, 9(2): 206-230.
- Granot, R.,Spitz, D., Cherki, B., Loui, P., Timmers, R., & Schacfer, R. (2021). Help I need somebody, music as a Global resource for obtaining wellbeing goals in times of crisis. *Front Psychol*, 12(4), 1-22.
- Hair, J., Ringle, C., & Sarstedt, M. (2013). Partial least squares structural equation modeling: Rigorous applications Better result and higher acceptance. *Long Range Planning Journal*, 46(1-2):1-12.
- Henseler, J., Hubona, G., & Ray, A. (2016). Using PLS Path Modeling in New Technology Research: Updated Guidelines. *Industrial Management & Data System*, 116(1): 2-20.
- Huang, Y., & Zhao, N. (2020). Generalized anxiety disorder depressive symptoms and sleep quality during COVID-19 outbreak in China: A web-based cross-sectional survey. *Psychiatry Research*. Retrieved August 20, 2021: from, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7325383/>.
- Hulland, J. (1999). Use of Partial least Squares (PLS) in Strategic Management Research: A Review of Four Recent Studies. *Strategic Management Journal*, 20(4) : 195-204.
- Hussein,N., Naqid, I., Jacksi, K., & Abdi, B. (2020). Assessment of knowledge, attitudes and practices toward COVID-19 virus among university students in Kurdistan region, Iraq. *Journal of Family Medicine and Primary Care*, 9(9), 4809-4814.
- Man Chong Leung & Cheung Rebecca. (2020). Music engagement and well-being in Chinese adolescents: emotional awareness positive emotions and negative emotional as mediating processes. *Psychology of music*, 48(1):105-119.
- Osman,S, Tischler, V., & Schneider, J. (2016). Singing for the brain: A qualitative study exploring the health and well-being benefits of singing for people with dementia and their careers. *Dementia*, 15(6):1326-1339.
- PPTV,online. (2564). “เปิดช่องอายุร科ประจำตัวเลี้ยงเสียชีวิตโควิด-19”. จาก: <https://www.pptvhh36.com>
- Robbins, S. (2013). *Organizational behavior*. Boston: Pearson Press.
- Sandin, B.,Valiente, R., Garcia-Escalera, J., & Chorot, P.(2020). Psychological impact of the COVID -19 pandemic: Negative and positive effects in Spanish people during the mandatory national quarantine. *Rev. Psicopatol Psicol.Clin*, 25:1-22 doi:10.5944/RPPC.27569.